

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. (Kiszádpárt helyiségénél.) félelelet. Telefon: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: délután 4-11 óráig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zsilinszky utca 1. szám. (Független Kiszádpárt helyiségénél.) félelelet. Telefon: 4-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Az új költségvetés

Kossa István pénzügyminiszter az elmúlt nap az országgyűlés elé terjesztette a Magyar Népköztársaság 1950 évi költségvetését. A pénzügyminiszter exposéjában kimutatta, hogy népi demokráciánk gazdasági és politikai fejlődése ezen a téren is összhangban áll a dolgozó nép érdekeivel. „A tőkés állam bevételi forrásai azok az adók, melyeket a tőkésiek a dolgozók kömegére hártottak át. Ezzel szemben a mi bevételünk többsége állami vállalatunkból származik, jórészt azokból a milliárdokból, amelyek azelőtt a tőkés zsebébe vándoroltak.”

Igen tanulságos az a párhuzam, melyet Kossa István pénzügyminiszter múlt évi és jövő évi költségvetésünk között von. Az idén, tehát a hároméves terv utolsó esztendejében a költségvetés előirányzata 9,3 milliárd forint volt a költségvetési felelőssel, előreláthatólag ötven millió forint többlettel fog zárulni. Jövő évi költségvetésünk kiadási főösszege 17,454 milliárd bevételi főösszege 17,537 millió. Tehát a jövőre előirányzott költségvetési felesleg 83 millió forint. A kiadási főösszeg megnövekedése jelzi azokat a hatalmas beruházásokat, melyeket kormányzatunk a népgazdaság fejlesztésére eszközöl. Az idei beruházási összeg a költségvetésben 7,25 milliárd forinttal szerepel, szemben az idei 4,3 milliárd forinttal. Az ötéves terv hatalmas munkálatai bontakoztak ki ezekből a számokból, tovább folytatása annak a rohamos fejlődésnek, mely népi demokráciánk felelő útját jellemzi.

Kossa István pénzügyminiszter beszédében átfogó képet nyújtott stabil gazdasági helyzetünk, a megjelölt feladatok is, melyeket dolgozó népünk vállal és teljesít boldog, szocialista jövője érdekében. Az ipar hatalmas fellendülése, a mezőgazdaság korszerűsítése, a termelés zavartalan biztosítása, hadseregünk fejlesztése, kulturális és szociális fejlődésünk tovább biztosítása szerepel első sorban ezeknek a feladatoknak sorában. A költségvetés mögött ott áll dolgozó népünk ontudata és feltrekessége. Amint a pénzügyminiszter mondotta: „A költségvetés számos zlopaiából a magyar nép számára hatalmas munkaprogram bontakozik ki. Ezek mögött a számok mögött ott van gyors ütemben fejlődő mezőgazdaságunk, növekvő jólétünk, szocialista munkánk egész tálalata. A magyar nép tudja ezt, és éppen ezért valóra fogja váltani maradék nélkül az 1950. évben vállalt feladatokat, éppen úgy mint ahogy eddig mindig megvalósította mindazokat a

Rákosi Mátyás cikke a Pravdában

Moszkva. A moszkvai rádió sajtószerelmében jelenti, hogy a Pravda keddi száma közli Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja jóltkörének „Magyarország a békefront erős bástyája” c. cikkét, amely a „Tartós békeért, népi demokráciáért” legutóbbi számában jelent meg. A rádió sajtószerelmében részleteket idéz Rákosi Mátyás cikkéből. „A magyar népi demokrácia és a Magyar Dolgozók Pártjának politikai és gazdasági terén elért sikereit méltatva — mondotta a moszkvai rádió — Rákosi Mátyás cikke foglalkozik a Rajk-perrel és hangsúlyozza, hogy ez a per jelölte az egész dolgozó népet, jelkeltette bennük az éberséget és megszilárdította harci elszántságukat a nép valamennyi ellensége ellen. A Rajk-banda teleplezése és ártalmatlanná tétele szilárdabbá tette a partegységet, fokozta sorában a forradalmi éberséget, politikailag érettebbé tette és megnövelte tekintélyét az egész nép előtt.”

Rákosi Mátyás cikke ezután ismerteti a Rajk-banda teleplezésével kapcsolatos tanulságokat. Ennek során a következőkre mutat rá: „A tapasztalatokból meggyőződhetünk arról, hogy mindenütt ahol a Pártnak, vagy a demokráciának nehézségei támadnak, az objektív okok mellett számba kell venni az ellenség munkáját is. Ez nem utolsó sorban vonatkozik a gazdasági nehézségekre is, ahol nem egyszer kiderül, hogy az úgynevezett objektív okokat az ellenség hozza létre és hogy az objektív nehézsége-

nek — szubjektívek az okai. A másik tanulságunk, amelyet a Rajk-per teleplezéséből és felméréséből levonunk az, hogy a kommunista vezetők próbákra — a Szojetunió iránti viszonya. Az ellenség természetesen itt is álcázza magát és igyekszik megjártani a szorjelt hátsó get. De a mi tapasztalatunk az, hogy előbb-utóbb kibújik a szor a zsakból. A moszkvai rádió ezután szorosított idézte Rákosi Mátyás cikkének utolsó két szakaszát.

tyás cikke foglalkozik a Rajk-perrel és hangsúlyozza, hogy ez a per jelölte az egész dolgozó népet, jelkeltette bennük az éberséget és megszilárdította harci elszántságukat a nép valamennyi ellensége ellen. A Rajk-banda teleplezése és ártalmatlanná tétele szilárdabbá tette a partegységet, fokozta sorában a forradalmi éberséget, politikailag érettebbé tette és megnövelte tekintélyét az egész nép előtt.”

Nagybudapest 1,600.000 lakosával

Európa városai között a hetedik helyet foglalja el

Az országgyűlés elfogadta Budapest területének új megállapításáról szóló törvényjavaslatot

Az országgyűlés keddi ülésénig tervszerű városfejlesztési politikával kifejlesztjük és így megszüntetjük a bel és külváros közötti osztálykülönbséget. Az ötéves terv alatt megépítjük a földalatti vasutat. A közlekedés terén is megszűnik a környéken lakók hátrányos helyzetét. Az ötéves tervben minden dolgozó teljesen egyenlő gondozásban részesül közegészségügyi szempontból is.

Budapest és a pernyvárosok egyesítésével az ötéves terv megvalósításával fővárosunkat meg fogjuk a tudomány, a kultúra, a művészet központjává kell fejleszteni. Az ifjúsági és gyermekvédelmi központ működését ki terjesztjük a környéki iskolákra is. Nagybudapest megvalósításával jóváteszük a múlt rendszer bűneit és fokozatosan hozzásegítjük a dolgozókat mindahoz, amitől a régi rendszer megfosztotta őket. Nagybudapest megvalósítása nemcsak Budapest lakóinak, hanem az egész ország dolgozóinak érdeke, mert jelenlegyen megnövevő fővárosunk erejét, jelentőségét. Nagybudapest 1.600.000 lakójával Európa városai között a hetedik helyet foglalja majd el.

Hogy még jobban biztosítsuk a dolgozó nép javát és súlyát a városvezetésben, a jövő év elején a fővárosban és a kerületekben létrehozuk a tanácsok rendszerét. A tanácsok megvalósítása a demokrácia további kiszélesítését jelenti: a széles dolgozó népmasszák bevonását a város igazgatásába.

A Magyar Kommunista Párt Rákosi Mátyás vezetésével nemcsak a felszabadulás után irányított Nagybudapest mielőbbi megvalósítására.

Budapest lakói, demokratikus erők lelkesedéssel és örömmel fogadják Budapest egyesítésének híreit és nem lehet kétséges, hogy a dolgozók Pártunk és vezetésünk: Rákosi Mátyás irányítása alatt jól megvalósítják az egyesítést, az egyesítést és Budapestet a szocialista Magyarországhoz. Budapest népéhez méltó főváros-sá építik ki — fejleszti be Kovács István hosszú, viharos tapasztalattal fogadott beszédét.

Az országgyűlés a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta, majd percekig zúgó tapsal ünnepelte az im már törvényerőre emelkedett törvényjavaslatot.

Az országgyűlés tárgyalta a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvényjavaslatot, amelyet Andics Erzsébet ismertett. Szádeczky Károly és Elemér, Kossuthdíjas egyetemi tanár szövege a javaslatához, majd az országgyűlés a törvényjavaslatot elfogadta. Legközelebb szerdán délelőtt lesz ülés, amelyen a költségvetést tárgyalják általánosságban és részleteiben.

A Bulgária elleni összeesküvés a bűnös angolszász tervnek egy része

Vádbeszéd a Kosztov-perben

Szofia. (TASZS) A Kosztov és cinkostársai elleni bűnper hétfő esti tárgyalásán az elnök Vladimir Dimcsor főügyésznek adta meg a szót.

A Trajcsó Kosztov és cinkostársai ügyében lefolytatott bírói eljárás teljes világossággal bebizonyította, hogy olyan összeesküvéssel van dolgunk, amelynek az volt a célja, hogy oroszok által megdöntse az országunkban törvényes úton bevezetett állami

rendet, megsemmisítse nemzeti függetlenségünket és állami szuverenitásunkat, hogy fizikailag megsemmisítse Georgi Dimitroff elvtársat, népünk vezérét és tanítóját. Megállapítást nyert, hogy az összeesküvés vezetői és szorgalmazói az angol-amerikai kémiszervezet tagjai voltak és az összeesküvés Titó Jugoszláviájának katonai beavatkozására számítottak. Nemzetközi szempontból ez a Bulgária elleni összeesküvés annak a bűnös angol-amerikai imperialista tervnek egyrésze, amely a népi demokratikus államok tele ellen irányul. Az angol-amerikai imperialisták ez összeesküvés tervnek megvalósítását

rendet, megsemmisítse nemzeti függetlenségünket és állami szuverenitásunkat, hogy fizikailag megsemmisítse Georgi Dimitroff elvtársat, népünk vezérét és tanítóját.

Megállapítást nyert, hogy az összeesküvés vezetői és szorgalmazói az angol-amerikai kémiszervezet tagjai voltak és az összeesküvés Titó Jugoszláviájának katonai beavatkozására számítottak. Nemzetközi szempontból ez a Bulgária elleni összeesküvés annak a bűnös angol-amerikai imperialista tervnek egyrésze, amely a népi demokratikus államok tele ellen irányul. Az angol-amerikai imperialisták ez összeesküvés tervnek megvalósítását

szórnak: Rákosi Mátyás irányítása alatt jól megvalósítják az egyesítést, az egyesítést és Budapestet a szocialista Magyarországhoz. Budapest népéhez méltó főváros-sá építik ki — fejleszti be Kovács István hosszú, viharos tapasztalattal fogadott beszédét.

Az országgyűlés a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta, majd percekig zúgó tapsal ünnepelte az im már törvényerőre emelkedett törvényjavaslatot.

Mindenki előtt ismeretesek az összeesküvés bűnös kísérletei, amelyekkel aljas államesinyt próbáltak végrehajtani, hogy visszaállítsák a népi demokratikus országokban a régi reakciós

monarchofasista rendszereket. Ilyenek voltak Maniu és Michalache bűnös összeesküvő bandáinak kísérletei Romániában, Nagy Ferenc és társainak összeesküvése Magyarországon, Mikolajczik összeesküvése Lengyelországban és ilyen kísérlet volt az 1948. februári csehszlovákiai fasiszta katonai összeesküvés is. Ilyen kísérletet jelentettek az olyan ismert angol-amerikai összeesküvő kémek, mint Gemetto, Nikola Petrov, Koszta Lulcssev és mások bűnös kísérletei.

Az angol-amerikai imperialisták által eléjük tázott feladatok teljesítésére Trajco Kosztov és

cinkostársai illegális összeesküvő szervezetet alapítottak és létrehozták ezek alsóbb szerveit is. Valamennyi vádlott Titó ügyvékeként kezdte munkáját, azaz más szavakkal, mint az angol és az amerikai kémszervezetek ügyvékei azzal a céllal, hogy elszakítsák Bulgáriát a Szovjetuniótól, noha valamennyien nagyon jól tudják, hogy a bolgár nép 1944. szeptember 9-i győzelmé csupán a szovjet hadsereg döntő segítségével alapján ment végbe.

Minden vádlott teljes tudatában van annak a kárnak, amelyet népünknek és országunknak okozott áruló, kém és kártevő

tevékenységével, tudatában van annak a kárnak, amelyet a béke és a demokrácia ügyének okozott. A Szovjetunió nemcsak a mi országunk, hanem az összes népi demokratikus állam számára a haladás és a szocializmus útján való fejlődés biztosítója. A Szovjetunió a világ valamennyi rabságban tartott és elnyomott országa felszabadulásának reménye és záloga. A vádlottak mindezt igen jól tudják és ennek ellenére el akarták szakítani országunkat a Szovjetuniótól, elenséges, tömböt akartak alakítani a Szovjetunió népei ellen.

Sztálin generalisszimusz távirata Zapotoczky csehszlovák miniszterelnökhöz

Moszkva. Antonin Zapotoczky, a csehszlovák köztársaság miniszterelnöke a következő táviratot intézte Sztálin generalisszimuszhoz, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökéhez.

„Generalisszimusz Ur! A Csehszlovákia és a Szovjetunió között megkötött barátsági, kölcsönös segélynyújtási és háború utáni együttműködési szerződés aláírásának 6. évfordulója alkalmából kérem fogadja szíves üdvözlémet és az egész csehszlovák kormány üdvözlését.

A két állam között megkötött szövetségi szerződés eredményezte, hogy a Vörös Hadsereg felszabadította a csehszlovák népet a fasizmus igrája alól és ez a szerződés a szocializmus országunkban folyó építésének és alapja és a világ békéjének egyik pillére lett.

A csehszlovák dolgozók ebben a szerződésben szabadságuk és a két ország közötti baráti kapcsolatot erősítették meg.

„Sztálin generalisszimusz, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke a következő tartalmú táviratot intézte A. Zapotoczkyhoz, a csehszlovák minisztertanács elnökéhez.

„A Szovjetunió és a Csehszlovák köztársaság közötti barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 6. évfordulója alkalmából kérem Önt, Miniszterelnök Ur, fogadja a Csehszlovák köztársaság népeinek, kormányának, önmek küldött baráti jókívánságaimat.

Kívánom a Csehszlovák köztársaság felvirágzását és a Szovjetunió és Csehszlovákia közötti szövetség és barátság további megszilárdulását.

J. Sztálin.

Jóború Magda beszámolója a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség moszkvai tanácsüléséről

Jóború Magda, az MNDSz főtitkára, az MNDSz nagybudaspesti aktivája előtt a KAOSZ székében szülőföldjén megtelt nagyteremben beszámolt a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség moszkvai tanácsüléséről. Rámutatott, hogy a moszkvai tanácsülés a Nemzetközi Nőszövetség legjelentősebb tanácskozása volt a múlt évi budapesti kongresszus óta. Jelentősebb még fokozta az a tény, hogy egyidőben világszerte a kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodájának magyarországi tanácskozá-sával.

A Szovjetunió asszonyainak felszólalásai arról tanuskodnak — mondotta, hogy milyen hatalmas szerepet játszanak a szovjet nők a békéért és szabadság-

ért folyó nagy nemzetközi harcban. Nina Popova, a szovjet nők antifasiszta bizottságának elnöke kijelentette: a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség biztosan számíthat arra, hogy a szovjet nők mindig a béke elharcosainak első sorában lesznek.

Jóború Magda a továbbiakban hangoztatta, hogy a tanácsülés jelentős eseménye volt az egész világ békétáborának. A tanácsülés újból kifejezésre juttatta a világ asszonyainak elszánt békeakaratát, sőt erőt és bizalmat öntött a békéért harcoló nők szívébe.

Jóború Magda hatalmas tüsszal fogadott beszámolója után Benke Valéria, az MNDSz nagybudaspesti titkára számolt be a

tanácsülésen résztvevő magyar küldöttség moszkvai tapasztalatairól.

— Sok csodálatos alkotást láttunk a Szovjetunióban — mondotta — de a legnagyobb bámulatra a egyszerű szovjet ember készített hennünket. Moszkvában megismerhettük az új típusú szocialista embert, aki fegyelmzett, öntudatos, szívetléllel végzi munkáját és egyre jobb eredmények elérésére törekszik. Felelősséggel viseltetik a szovjet ember a többi dolgozó sorsa iránt. Nekünk, magyar asszonyoknak még nagyon sokat kell tanulnunk a egyszerű szovjet asszonyoktól és igyekeznünk kell, hogy hasonlók legyünk hozzájuk.

Tito Jugoszláviája a népek börtöne

Moszkva: A Tájékoztató Iroda határozatalos lelkes visszhangot keletkezett az egész világon — hangszívrozra Drajevse a moszkvai rádió hírmagyarozója. A béke erőnek a háború elleni tömörítése szemponjából rendkívüli jelentőségű az a határozat, amelyet a Tájékoztató Iroda (Georghiu Dej)nek „A jugoszláv kommunista párt gyűlése és kémek hatalmában” címmel tartott beszámolójaival kapcsolatosan közölt. A Tito klíkk képviselői tevékenyen bekapcsolódtak abba a rágalmes hadjáratba, amely a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen irányult. Így, amikor az ENSZ közgyűlésen az angol-amerikai blokk provokációs javaslatát tárgyalják, amely szerint Magyarország, Bulgária és Románia állítólag megsértették a békeszerződéseket, Tito segédje Behler angol-amerikai gazdái kedvében járva aljas provokációval lépelt fel a magyar népköztársaság ellen.

szakítva a Szovjetunióval a szocializmus és a demokrácia táborával, a Tito-klíkk eladta Jugoszláviát az angol-amerikai monopolisáknak. Tito washingtoni nagykövete már tárgyalásokat folytat, hogy Jugoszláviát hivatalosan kapcsolják be a Marshall tervbe. A jugoszláv árulók felszámolták Jugoszlávia önállóságát és függetlenségét. A Jugoszláv öt éves terv kudarcot vallott.

A Rajk-Brankov banda bűnpere megmutatta, hogy a fasiszta Tito-klíkk ilyen sorsra akarta ítélni Magyarországot is. Fel akarták számolni Magyarországot, mint független szabad államot. Az úgynevezett balkáni federáció megalapításának ürügyével a Tito-klíkk Magyarországot Jugoszlávia függvényévé akarta változtatni. Ebben az esetben Magyarország, Anglia és Amerika gyarmatává változott volna.

A magyar nép a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével véget vetett a belgrádi fasiszták és ügynökeik magyarországi aknamunkájának. Tito-klíknak nem sikerült elszakítani Magyarországot a szocializmus és a demokrácia táborától, amelynek

élőn a Szovjetunió halad. A magyar nép éberen őrködik vívmányai felett és nem enged meg senkinek, hogy kezét emeljen szabadságára és szuverenitására — állapítja meg végül Drajevsev.

Ujabb nehézségek előtt áll a Bidault kormány

Páris: Párisi politikai meglágyelők szerint a Bidault-kormány, amely az elmúlt héten csak ügyfél-bajjal úszta meg a parlament viharokat, ezen a héten újabb nehézségekkel találja magát szemben. A hét végén kerül a kormány törvénytervezetének megvitatása a kollektív sztrájkok ügyében. Ez a törvénytervezet, amely lényegében a sztrájkjog megnyirbálására irányul,

mint ismeretes, az összes szakszervezet és az egész francia munkásszövetség egyöntetű, erőyes ellenállásával találkozott.

A szocialista pártban felmerült ellentétük is világosan tükrözik a Bidault kormány ingató helyzetét. A kormány helyzete egyébként jellemző, hogy Bruce párisi amerikai nagykövet állítólag értesítette az USA kormányt, hogy egy hónapon belül számítani lehet a Bidault kormány bukására.

Jeruzsálemet nemzetközi fennhatóság alá helyezte az ENSZ közgyűlése

Az ENSZ közgyűlése döntött Jeruzsálem nemzetközi fennhatóság alá helyezésének kérdésében. A különleges politikai bizottság — mint a TASZS iroda New-Yorkból jelenti —, tekintet nélkül a külisztrák mögött folyt nesterkedésekre és az angol-amerikai megbízottak nyomására, elfogadta az ausztráliai küldöttség javaslatát, a Szovjetunió és Salvador küldöttségének módosításával. Eszerint Jeruzsálemet elcitolják Palesztina

területétől, a várost nemzetközi fennhatóság és az Egyesült Nemzetek ellenőrzése alá helyezik, azaz, hogy a közigazgatási hatóság ügykörét Jeruzsálemben a gyámsági bizottság gyakorolja.

A javaslat mellett 38 állam — köztük a Szovjetunió — szavazott, 14 küldöttség tartózkodott a szavazattól, Anglia, Amerika, Izrael, Jugoszlávia a javaslat ellen adta a szavazatot.

Tízezer nyomorgó paraszt kénytelen kivándorolni a marshallizált Hollandiából

A marshallizált Hollandia helyezte egyre romlik. Az évek emelkednek, különösen nehéz helyzetben vannak a dolgozók. A lakosság vázárólépesége a leírteleg után jelentősen csökkent. A vaj, túró és hús fogyasztás 50, a csófosztyás 15 százalékkal csökkent. A

holland parasztek főlegesen vándorolnak ki Ausztráliába és Kanadába, mert a holland mezőgazdaság hanyatlott. A parasztek ezerszámra nyomorognak a jövő évben 10-000 holland paraszt készült kivándorolni Kanadába.

Színház

A kertész kutyája

A kecskeméti Katona József állami színház vendégjátéka

Fejlődő színjátszásunk egyik jelentős állomását, egyben egészséges kultúrre példáját jelentette a kecskeméti Katona József állami színház prózai együttesének debreceni vendégjátéka. Lope de Vega „A kertész kutyája” c. darabját mutatták be a kecskeméti művészek a debreceni közönségnek — kitűnő előadásban.

Kultúrpolitikánk törekvéseinek teljes megvalósítását jelenti abban a célkitűzésben, hogy elűntesse a színvonalkülönbséget a fővárosi és vidéki színjátszás között. A kecskeméti művészek előadása a legjobb fővárosi együttesekével egyenrangú volt. A díszletek, a korszerű jelmezek, nianszokig kicsiszolt előadás, az együttes hibátlan összmunkája, a finom ötleteket csillogtató rendezés: mind a legteljesebb elismerést érdemli.

Előadás alatt eokszor moliere-i hangulat árad a színpadról és ha a gúny megérett nyilat nem is olyan erős méreggel lövöldözik az ellenségre a darabban és a mailócúzus éleek a fonyáságok kigúnyolására nem is moliere-i élességgel csatlantnak, a darab mégis a szatirikus vigjáték adta pazar lehetőségeket lemagasabb csúcsein mozog.

— Nekem nem kell, de ha a másé, nem engedem — mondja a darab. A kertész kutyája sok ember lelkeiben lakik. Nemcsak akkor, ma is. A tanulság tehát a ma emberének is szól.

Jó karakterek, agyalágyult főurak és más kisebb, de annál fontosabb szereplők adják meg a tökéletes lét ennek a klasszikus vigjátéknak, mely bőven patogatja a legkisebb érintésre is a humor elektromos szikráit. A társulat érdeme, hogy hűen igazodott Lope de Vega mondanivalójához és nem élt vissza a lehetőségekkel, melyek az operetteskedés ingoványára könnyen csábíthaták volna a szereplőket.

A női főszerepben Kiss Ilona legfőbb érdeme, hogy teljesen eredeti felfogásban játszotta szerepét, melyhez Bajor Gizi emlékeztetés nagy alakítása után is talált új színeket. Márky Gézában régi kedvencét ünnepte a debreceni közönség. Tehetsége utolsó debreceni szereplése óta kitelesedett, éreltebb, elmélyültebb lett.

Peltes Ferenc játékos lendületbe, szerepéhez alkalmazkodó

egyéni színeket kevert, s az író mondanivalóját játékosan tökéletesen érvényre juttatta. Oláh György élménynyújtó alakítása a kitűnő jellemábrázolásban csúszkodott ki. Tehetségét már debreceni szereplésénél is megcsillogtatta, azóta csak fejlődött. Szalma Lajos is debreceni ismerősök, humora sajátos színeiben ebben a milléumben pompásan hatottak. Ruttkay Mária és Balogh Rózsa pár évvel ezelőtt debreceni színpadon arattak sikert, most újra itt bizonyították be fejlődésüket. Nagy László, dr. Herédi Gyula, Juhász János, Temes Gábor, Jámor Zoltán szintén külön-külön díszeséret érdemelnek. Markovics Vera a harmadik felvonásban ügyesen beállított és jól kidolgozott cigánytáncot mutatott be. A díszleteket, melyek minden alkalommal nyiltszini tapost arattak, Sándor Lajos tervezte.

Az előadás ajánlatos gépkocsihiba miatt egy órával később kezdődött, de az új közönség becsületére válik, hogy ezt az egy órát türellemmel várta végig és azt hiszik akkor is az előadást dícsérjük, ha megrjúk véleményünkkel is, a darab megérdemelte ezt a várakozást.

Márki Géza bejelentette, hogy a verseny tovább folyik és minden hónapban egy darabot bemutatnak Debrecenben és a debreceniek viszonzozzák Kecskeméten. Mi a magunk részéről csak azt szeretnénk hozzátenni, hogy terjeszkék ki a versenyt Miskolcra is. A „Magyar Jakobinusok”, Barabás Tibor darabja jó kezdet lenne a Miskolc felé való közeledés útján

Szerdán és csütörtökön este az idény legmulatagosabb operett előadása a „Filmcsillag” van, műsoron. A bemutatató előadás nagyszíri szereposztásban.

MŰSOR

Szerdán este 8-kor: Filmcsillag. I. sz. Vörösmarty-bérlit 5 és Z. sz. Madách-bérlit 5 és Z. sz. Z. sz. Csütörtökön este 8-kor: Filmcsillag. II. sz.

A TÁTRAI VONÓSNÉGYES HANGVERSENYE

Pénteken, f. hó 16-án este 8 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében a Tátrai vonósnégyes vonószereplő az Ideconforgalmi Hivatal „B” bérlet-sorozatának 3. estjéknél.

A hangverseny jegyei ma, szerdán reggel 10-ig válthatók az Ideconforgalmi Hivatalban.

A legszebb ajándék Sztálin születésnapjára a munka termelékenységének új emelkedése

Moszkva. A hatalmas kiterjedésű szovjet állam minden részéből egymásután érkeznek a hírek a szocialista verseny soha nem látott hatalmas lendületéről. Új termelési sikerekkel tegyük emlékeztetőre J. V. Sztálin 70. születésnapját. Es az a jelző, amelyet az üzemek és gyárak élénjáró munkásai és dolgozói adtak ki és amelyet az egész szovjet nép egyhangú lelkesedéssel tett magáévá.

A szocialista verseny és a Sztálin mozgalom hulláma még sohasem csapott ilyen magasra, mint ezekben a napokban. A szocialista verseny életpatában a szovjet főváros gyárainak és üzemének dolgozói haladnak.

A hős szovjet nép újra, meg újra bizonyították, adja lángoló szeretetének bölcs vezére iránt, elismerésének és odaadásának Lenin és Sztálin ügye iránt, a

kommunizmus felépítése iránt. Sztálin alyai gondoskodása a szovjet nép jólétéről és a szovjet haza hatalmának növekedéséről új munkásokra lelkesíti a dolgozókat. Ukrajnából, az Uraltól, Szibériából, a Volga mentéről, Bjelorusziából, a Baltikumtól, Grúziából, Örményországból, a középázsiai köztársaságokból és a szovjet állam más vidékeiről szakadatlanul érkeznek a hírek a szovjet emberek millióinak újabb, soha nem látott lelkesedéssel végzett munkájáról.

Róma: Az olasz dolgozók tömegei nagy lelkesedéssel készülnek Sztálin generalisszimusz születésnapjának megünneplésére. A demokratikus társadalmi szervezetek, a szakszervezetek és az olasz kommunista párt helyi szervezetei szerle az országban szobrászati ajándékokat készíttettek, hogy Moszkvába küldhessék.

Bern. A svájci szabad ifjúsági szervezet Sztálin 70. születésnapjára díszalbumot készített. Ebben az albumban gyűjtik össze a válaszokat a szervezet kérdésére: miért támogatom a Szovjetuniót?

Helsinki. A finn szakszervezeti szövetség végrehajtó bizottsága, a Finn-Szovjet Társaság, a munkásművelődési központ és a munkás sportszövetség ajándékokat készítenek Sztálin 70. születésnapjára, akik Gorkij mellé szobrászati ajándékozzák Sztálinnak. A szobrot Alpo Sailo szobrászművész 1917-ben készítette Gorkijról Pétervárott.

Foengjang. A koreai népi demokratikus köztársaság dolgozói lelkesedéssel készülnek Sztálin generalisszimusz 70. születésnapjára, az egész koreai nép ünnepe.

Egyre több dolgozó paraszi tér át a társas gazdálkodásra

Heves megyében augusztus óta 43 új termelőszövetkezeti csoport alakult. Több mint 13 ezer holdon 1300 taggal folyik a nagyüzemi társasgazdálkodás. A vécsi termelőszövetkezetben holdanként átlag 2 mázssal több buza termelt, mint a szomszédos egyéni gazdálkodók. A verpeléti termelőszövetke-

zeti csoport dolgozóinak 106.000 forint jutott a jövedelemből. A dolgozók egyenként 6-7 ezer forint jövedelmet kapnak. A régi és újonnan alakult termelőszövetkezeti csoportokat a kormány hatálosan segíti: hosszú lejáratú kölcsönökkel és kiváló minőségű tréncszállatokkal.

KITÜNTETÉS

Írta: A. Sz. JAKOVLEV

Új harci gépem első próbarepülése után, mikor már vitathatatlanná vált, hogy repülési képességei felülmúlják a többi gépeket, egy este váratlanul Sztálinhoz hívtak. Jól emlékszem erre a nevezetes napra: 1939 április 27-e volt.

Szokatlan idegesség fogott el. A Kreml felé vezető úton egyszerű magam elé képzeltem ezt a találkát: hogyan megyek Sztálin elvtársához, hogy üdvözlöm; igyekeztem kitalálni, miről fog kérdezősködni és mit kell majd felelnem? Remegtem a gondolatától, hogy most beszélgetni fogok vele és meglátom dolgozószobáját.

Az előcsarnokban két fiatal hadnagy megvizsgálta igazolványaimat. Olyan kedvesen fogadtak és olyan barátságosan megszólítottak, mint ha tudnák, hogy, kihez megyek. Szinte úgy éreztem, ők is részt vesznek nagy élményemben...

Jó hangulatban mentem fel a vörös szőnyeggel borított lépcsőn. A hatalmas, kétszárnyú, fehér Kreml-ajtó fényesre tisztított részfogantyúját megnyomva, arra gondoltam, hogy talán nem is olyan régen itt ment ki, ezt a kilincsel érintette maga Sztálin is.

Néhány szobán át a titkárságba jutottam. Odamentem az egyik titkárhoz, hogy bemutakozzam, de meglepetéssel:

— Jakovlev tervező? Sztálin elvtárs hat órára kérette Önt. Most 3 óra 45 perc — mondotta.

— Kérem, várjon kissé. Pontosan a jelzett időben behívtak az irodába. Az izgalomtól remegve léptem be.

Sztálinon kívül ott volt Vorosilov és Molotov is.

Sztálin fogadásomra sietett és kezét nyújtotta; Vorosilov és Molotov is üdvözölt.

Nem álltam, hogy az irodába léptemkor izgalmam úgy megszánt, mintha elváltam volna; izgatott voltam bizony! De egyre kevésbé. Igen melegen fogadtak és Sztálin elvtárs különösen megnyugtalan hatott rám kézzel-féjjel és nyugodt hangjával.

Munkám és új gépem iránt érdeklődött.

Dolgozószobájában, ahol nagy ügyesen munkálkodik, egész életre emlékeztetembe vesződött. Bevallom, hogy az első pillanattól kezdve csalódottan éreztem magam. Talán azért, mert mindaddig azt képzeltem, hogy ilyen nem mindennapi nagy embernek mint Sztálin, a környezete sem lehet mindennapi.

Csodálkozásba ejtett a mindenben megnyilvánuló végtelen egyszerűség és komolyság.

A nagy, domborműves tetejű

iroda három ablakával a Kreml udvarára néz. A fényes fehér falakat alul embermagasságban világos tölgyfa borít fedi. A bemenettől jobbra, üveges szelvényben Lenin halotti maszkja Balra nagy álló órák, berakások fekete szelvényben. Az egész irodán át szőnyegutaszka vezet az íróasztalhoz. Az asztalon rengeteg könyv és minden lehető irásos anyag. Az asztal mögött karosszék; ettől balra felszerelt telefon-asztal. A telefonkészülékek különböző színűek, a térdeselek elkerülése céljából. Az íróasztaltól balra, két ablak közötti falnál, üveges könyvszekrény. Sikerként megjegyeztem néhány könyv címet: Lenin műveinek teljes gyűjteménye, Brockhaus és Efron enciklopédiái szótára, a nagy Szovjet Enciklopédia...

A szembenéző fal mentén, Marx és Engels képei alatt sötét pártalborított hosszú asztal áll: ehhez támasztva egy sor szék. Mikor beleptem, Sztálin csak a nagy asztalnak túlsó végén állt, két oldalán Molotov és Vorosilov. Az irodából nyitott ajtó vezetett a szomszéd szobába; ennek falait térképek borították. A szoba közepén hatalmas faldömb.

Az íróasztalon repülőmódú pillantottam meg, ezzel a felharsal: „Sztálini ültér”. Ezen a gépen hajtott végre annak idején Csalov, Bajdukov és Boljakov nagyszerű repülést Amerikába, az Északi Sarkon át.

Ahogy a beszélgetés mindinkább elmélyedt a technika körében, kedves szakmában, egyre jobban és jobban megnyugodtam. Sztálin, Molotov és Vorosilov olyan egyszerűen beszélgettek velem, hogy elfogultságom megszűnt és kérdéseikre válaszolva úgy tűnt, mintha már régóta ismerném őket.

Miután egész sor kérdést eldöntöttünk, jövedelmi munkánkra vonatkozólag, Vorosilov valamit írt egy papírszalagra és hamiskásan rápillantva, megmutatta Sztálinnak. Sztálin elolvasta és beleegyezése felül börtintott. Erre Vorosilov felolvasta a szöveget.

A Legfelsőbb Tanács Elnökségének felterjesztése volt arról, hogy engem a Lenin-renddel, egy „ZISZ” autómobilal és 100.000 rubel jutalommal tüntessenek ki. Ezt a felterjesztést mind a három meg ott a helyszínen aláírták.

Egyáltalán nem vártam ezt a kitüntetést és úgy éreztem, hogy meg sem köszönöm. Az egyetlen amit mondani tudtam az volt, hogy nem egyedül dolgoztam, hanem velem dolgozott az egész együttessel és engem egyedül kitüntetni nem volna igazságos. Erre Sztálin azt felelte, hogy azonnal össze kell állítanom az új gépen dolgozó munkatársaim jegyzékét, hogy őket is kitüntethessék.

Ezután elkészítettek tőlem igen melegen és barátián, további sikereket kívántak és elbocsátottak.

A 100. termelőszövetkezeti csoport felé

29-cel indultunk el. 29 termelőcsoporttal, s ez év őszén már hetvennégyre bővíthetjük. Ma már a helyenlétüket ünnepejük és ezzel megindultuk a századik termelőszövetkezeti csoport felé.

Apata. Itt van a helyenlétük. Szeretném magam köré gyűjteni most a megye minden dolgozó parasztját és megkérdeznem, nem ragyszerű eredmény-e ez? Amikor a háború üszkeitől alig néhány ezredre válszt el és ez ország a magyar munkások, parasztok és dolgozó parasztság összefogásával a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével

75. termelőszövetkezeti csoportot ünnepli, csak egyedül Hajdú megyében.

Dolgozó kis- és középparasztközségek József 14 holddal és határtalan önbizalmával, jövőbelátásával lép a termelőszövetkezeti csoportba.

— Nemcsak a számitásomat tájálom meg, de az öntudatomat is — mondja. — Mert nemcsak a saját hanem az egész ország jövőjét építjük. Boldogság és büszkeség azok közé kerülnek, akik elenárnak a jobb jövőért a szocializmusért vívott harcban.

Delépett a termelőcsoportba Főczen József 15 holddal, Bocskai János 14 holddal, Veres Ferenc 13 holddal, Tóth Sándor 13 holddal.

Igy alakult meg Apafáján a 75. De ez nem állást jelent, csak határkövet és új feladatok megoldását. Debrecenben az Elepen és Hajdúnásáson alakul meg már a legközelebbi napokban újabb TSCs. Es ez az út biztosan vezet a 100. csoport megalakulásához, mely újabb ünnepet, a szocializmus felé haladás újabb győzelmét fogja jelenteni.

Mit kapott Hajdúhadház a hároméves tervben

Hajdúhadház, december. A vendégmarasztaló sarat már nem kell dagasztanunk: jó a járda.

Jopár éve még bokáig süppedtünk itt a sárba — emlékezünk. De azóta a hároméves terv jött és győzött Hadházon is. Megkezdte a falu képeinek játékos átalakítását. Azt a munkát, amit még nagyobb lendülettel, még több új létesítménnyel az öt éves tervért folytat.

A piac téren állunk. Beszélgetünk hadházi paraszttal. Egy-két szó és már jegyezhetjük is, mit hozott az utolsó két év és öt hónap, a terv időszaka Hajdúhadháznak.

A református templom tornyain az új tető most is esillog ebben a párs, ködös decembri időben. A háborúban összeoltott templomot is a hároméves terv keretében építették újjá. Beszédés bizonyossága ez annak, hogy a népi demokrácia elősegíti a szabad vallásgyakorlást.

Szemben velünk egy szép épület. Valaha bank volt. Paraszti sorsok temetője.

Zöldhítel — mondja egy öreg paraszt. Egy szó az egész és mögötte felrémlik a múlt: kellett a pénz a kistermésű év őszén, meg a következő tavasz. Reménykedett a paraszt, talán megsegített az Isten, kölcsönt vett fel a jövő évi termésre. Nem segített se Isten, se kölcsön. A bank könyörtelen volt, magas a kamat és a vége mindig egy: megperdült a dob a kis házikó udvarán.

Paraszti sorsok temetője volt ez az épület, ma pedig egy boldogabb paraszti nemzedék induló állomása: szülőit' hon. 51.000 forint költséggel korszerűen átalakították az épületet. Felőthetnek. A legfőbb érték dolgozó ember — mondotta

Rákosi Máttyás. A szülőotthonban a dolgozó paraszt felesége orvosi segítséggel, élete vesélyeztetése nélkül hozhatja világra gyermekét, aki előtt már ragyogó jövő hajnala dereng fel... Maradjunk a gyerekeknel. Hajdúhadház nevezetessége a híres gyermekváros. A hároméves tervben majd félmillió forintot kapott ez a világhírűvő intézmény. Most már önálló világyberendezése, vízvezeték van a kis „városnak”. Modern gazdasága van, igazi miutá gazdaság. Az elhagyott gyerekek paradicsoma a gyermekváros, a régen utárra lököt gyerekekből a népi demokrácia becsült dolgozókat nevel itt.

De itt állunk a piac téren. Szemünk előtt a látványos. A község háza megújodott az elmúlt két esztendőben. A piac téren új kút, a sarkon az átkos emléktű „Hangya” helyén frissen rendezett szövetkezeti bolt.

Tizenhátezer forintot költöttünk arra, hogy a földművelés-szövetkezet épületeit helyreállítsuk és már a külsőségeken bizonyítsuk, hogy a szövetkezet valóban magasabbrendű gazdasági forma — mondja Oira Lajos.

Nyilvános WC is épült a piac téren, kellett ez is. Korszerű WC-t építettek az iskolában is. Kutakat is fúrtak az iskolaudvarokon.

Ne feledkezzünk el az iskolákról. Minde! helyreállították, kintarozták a háború előtti elhanyagoltság, meg a háborús károk után. Megteremtették az iskolafogászatot. Most már ingyen csinálják meg az iskolás gyerekek fogát. Amikor az ország minden községében lesz ilyen fogászat, nem kell félni a fogszuvasodástól ettől a veszedelmes népbetegségtől.

NYERHET

Kerékpárt, gramofont, Herendi étkészletet, ha résztvesz

Bővebbet megtud a kiadványaidban

A helyes válasz keresztrejtve a versenyen.

A szovjet vidéki sajtó munkája

A Szovjetunió minden részén, népeinek valamennyi nyelvén megjelennek a vidéki újságok. A kolhozmozgalom kezdeti időszakában születtek és fontos szerepük volt a kolhozrendszer győzelméért vívott harcban. A harmincas években már az egész szovjet országot behálózta a vidéki lapok sűrű sora. Elvitték a tömegek közé a Párt felhívásait, tanították az új élet építésének módjait, megmutatták előnyeit. Ma a Szovjetunióban több millió példányszámban jelennek meg a vidéki lapok.

A szovjet vidéki újság közvetlen kapcsolatban áll a helyi élettel. A vidék társadalmi, politikai és gazdasági életben ezélt van tekintélyes szerepe. A kiváló sztáhanovisták, a Szocialista Munka Hőseinek nevét méltóan viselő vidéki lapok teszik ismertté. Ivan Sackij, a mihajlovi géppalotás traktorvezetőjét a vidéki sajtó révén ismerik ma már az egész Szovjetunióban, tudják róla, ő indította el a kitűnő munkáért a traktorvezetők versenyét.

A Pravda, a Bolsevik Párt központi lapja állandóan közli a vidéki újságok szerkesztőinek leveleit. A szerkesztők beszámolnak kezdeményezéseikről, az olvasókkal fenntartott kapcsolataikról, a falusi tudósítók munkájáról és minden, a helyi lap szerkesztését befolyásoló kérdéssel. Ezzel a vidéki lapok munkája országos ügyvé válik, a nép legszélesebb érdeklődési körébe kerül.

Igy fejlődött hatalmas erővé a vidéki sajtó a Szovjetunióban. De ma már az olvasó sem az, aki 15-20 évvel ezelőtt volt. Látókörre kiszélesedett, műveltebb lett, tapasztalatai gazdagabbá

váltak. A mai szovjet vidék, a szovjet falu sem a régi már. Védőfalainkorunk igazi hősei, az új élet alkotói rajzolják meg, azok a becsületes, öntudatos dolgozók, akik a szocialista földet munkálkodnak; a sztáhanovisták, a bátortalanok, a nagyszámú falusi értelmiség. Az új falu életét a közösségi munka, a kolhoz-gazdaságok társadalmi tulajdona, a tömegek szocialista versenye, a kiváló mezőgazdasági gépek, a kultúra vívmányai: rádió, filmszínházak, iskolák, klubok, kultúrházak és könyvtárak határozzák meg.

A Szovjetunió vidéki sajtója mindezt visszatükrözi. Támogatja az újat, tovább ad minden haladó kezdeményezést, hogy segítse az embereket felzárkózni az élenjárók eredményeihez. Harcot vív az önelégültség, az önmegnyugtató és a tetszelgés, a rutin és a közömbösség ellen. Arra nevel: legyenek körültekintőek a fogyatékosokkal szemben.

Sikereiket annak köszönhetik, hogy folytonosan bővítik és erősítik kapcsolataikat a dolgozó tömegekkel, kihasználják a Bolsevik Párt szervezeteinek segítségét és irányítását. Munkásságukban a falusi tudósítókra támaszkodnak. Sztálin 25 évvel ezelőtt a „Kresztjarszkaja Gazeta” című újságnak küldött üdvözlésében ezt írta: „Örizzétek falusi tudósítóitokat, mint szemetek fényét — ez a ti hadseregetek.” A Szovjetunió vidéki lapjai teljesítik ezt az utasítást.

Sztálini munkafelajánlás a kukoricabegyűjtésre

Földes az élen majdnem 200 százalékkal!

Dolgozó parasztságunk újabb alkalmát, hogy bebizonyíthassa hűségét népköztársaságunkhoz, amelyben először élhet történelmi munkáiban szabad, békés életet: a kukoricabegyűjtés.

Ezről beszélgetünk **naukóczy** Ferencel, a közellátási felügyelővel. A hivatali szoba díszes egy **bekereczett miniszeri** leírát. Így szól:

„Az idei gabonabegyűjtés során az 1948. év gabonabegyűjtési eredményeinek 125 százaléka érte el. Az ezévi gabonabegyűjtési versenyben legjobb eredményt Hajdú megye dolgozó parasztsága érte el.

Ezt az eredményt a Magyar Dolgozók Pártja, az állampártus és a tömegszervezetek jó munkájának és a népi demokráciánkhoz hű dolgozó parasztság áldozatkészségének köszönhetjük. De ennek a jó eredménynek eléréséhez ezenkívül nagy mértékben hozzájárult a debreceni közellátási felügyelőség dolgozóinak jó szervező és helyes végrehajtó tevékenysége.

A felügyelőség dolgozóival a jó és eredményes munkájukkal a szocializmus építését segítették elő, amit követendő példaként állítok oda a többi felügyelőségnek. Ezért a felügyelőség vezetőjének és valamennyi dolgozójának köszönöm a díszes elismerésemet fejezem ki.

Bognár József
belkereskedelmi miniszter

A gabonabegyűjtés az ország kenyérét biztosította, a kukoricabegyűjtés pedig a zsir és húst — halljuk. Állatállományuk rohamosan szaporodik, egyre több kukoricára van szükség. A sertésfenyésztést és hizlalást az állam vette kézbe és a

dolgozó parasztsággal együttműködve, a spekulációt letörve biztosítja a fogyasztók szükségletét.

A kukoricabegyűjtés tehát megindult, hogy legyen takarmánya a szárazságtól szenvedő állatoknak, hogy legyen zsirunk, húsrunk és szalonnánk...

Lássuk, hogyan áll Hajdú vármegye?

Ma már az előírt mennyiség 67,6 százaléka begyűjt. De december 21-re az egész előírás szerinti kukoricamennyiségnek ott kell lennie a raktárakban. A közellátási felügyelőség dolgozó szőlő munkafelajánlással vállalták, hogy Sztálin születésnapjára begyűjtik az előírt mennyiséget! Ezért fokozzák most a munkatempót. A dolgozó parasztság áldozatkészségével meg is lesz az eredménye.

Földes áll az élen a kukoricabegyűjtési versenyben. Nem esoda, hiszen a kirótt mennyiségnek közel a kétszeresét adták már be. 192,8 százalékkal vezet ez a község Józsa előtt, amely az elmúlt héten már 100 százalékot teljesített, de azóta már újabb 15 százalékkal ment át a

túteljesítésbe. Hajdúdorog is túl van már a 100 százalékon. Az elmúlt héten még csak 76,8 százalék állt a község neve mellett, ma már 101,4 százalék gyűjt be ebben a községben. Hajdúböszörmény is közel jár a 100 százalékhöz. Az elmúlt hét 87,7 százalék után most már 98,1 százalék az eredménye. Bőszió községében.

A kimutatás szerint Hajdú-sámson, Vámospercs és Hajdúhadház kullog alul. Hajdú-sámson 10,8, Vámospercs 18,9, Hajdúhadház pedig 19,5 százalékkal. Itt komoly felvilágosító munka kell, hogy meginduljon.

A közellátási felügyelőség mindent megtesz a jó eredmény eléréséért.

A szoba falán Rákosi Mátyás képe alatt ez a felmondat áll:

„Nem széülnék meg a sikerektől, mint ahogy a múltban sem ijedtünk meg a nehézségektől.” Rákosi Mátyásnak ez a mondása serkenti új munkára a közellátási felügyelőség dolgozóit a kukoricabegyűjtés sikeres befejezéséért, a szőlő munkafelajánlás teljesítéséért!

A DOLGOZÓK EGÉSZSÉGÉRT

Még néhány évvel ezelőtt is sok áldozatot szedett egy-egy, a vármegyékben felbukkanó járvány. — A felszabadulás előtti közegészségügyi szervezet alig tudott megbirkózni velük. Ma már alaposan kiépített egészségügyi apparátus száll szembe a járványokkal. A védőoltások a leghatásosabb megelőző eszközöknek bizonyultak a járványok kitörése ellen. Ebben az évben 17.136 embert oltottak be Hajdú vármegyében hafifusz ellen, a diftéria ellen beoltottak száma

12.585. A védőoltásoknak tudható be, hogy a nyár végén előforduló tüdőmegbetegedések nem fejlődtek ki járványos méretűvé és hogy a diftéria megbetegedések száma is nagyot csökkent és a diftéria az idén nem követelt halálos áldozatokat. Itt említtük meg, hogy a legpusztítóbb magyar népbetegség, a tüdővész leküzdésére szolgáló védőoltásban, a BCG-oltásban 47.936-an részesültek ebben az évben Hajdú megyében.

„A bolsevikok fokákat idomítottak be az amerikai kikötők megtagadására.” (A „Baltimore Sun” ankarai kiadványának jelentése.)
„Uristen! Mit tesznek ezek velém? Hideg vizet zúdítanak a nyakamba!” (Gogol: „Egy orvult feljegyzése.”)

— Uraim — mondta az amerikai lap rözsásarcú főszerkesztője két újonnan szerződött munkatársának — lapunk szent hagyományára az abszolút iróni szabadság. Mindegyikük irhat amit akar. Mi azután igazán tiszteljük az önálló véleményt. Sok sikert dicő, harcos munkájukhoz! Sok sikert, uraim!

A két jóbarát emelkedett hangulatban lért be a szerkesztőséggel szemben lévő bárba. Számos pohár whisky mellett fogadták meg, hogy becsülettel szolgálják a demokrácia eszméit.

Másnap megkezdődött a hétköznapi munka. Bob a külpolitikai, Archibald a belpolitikai rovatához került. Archie rövidesen útra kelt a déli államokba, Bob pedig arra törekedett, hogy mindenkit elragadjon gondolatainak mélysége és ragyogó stílusa.

Kereste, alakította, amit írt, — nem sok sikerrel. Felesége váratlanul megbetegedett és Bob rövid lelkiútja után elhatározta, hogy elöleget kér.

— Minek magának az előleg — csodálkozott a mindig életvidám szerkesztő. — Némi alkotó képzet és meglátja, dólni fog magához a pénz.

Bob egész nap törhette a fejét a talányos szavakon. Kezdte sajnálni, hogy annakidején az egyetem a sportversenyeket többre becsülte a tanulástól. Olyan fájdalmas arcot vágott, hogy az egyik öreg szerkesztőségi róka megsajnálta és néhány alkalmas tanácsot adott.

Este már a rágógumiján ké-

Bob karrierje Jeta Sz. Gocaszimov

rődő szerkesztő olvashatta Bob tudósítást arról, hogy a Szovjetunió fenyegeti a béke biztonságát. A cikk felsorolta valamennyi, a Szovjetunióval határos országot.

— Kezdetnek nem rossz — mondta a szerkesztő. — Maga a helyes úton jár. Csupán a felsorolt országok sora nem teljes. Miért ne vehelnék be az oroszok jóvendő áldozatait közé Nicaragua, vagy Madagaszkárt, amelyeknek határára mondjuk máris összehúzódtak a gyulagságok, vagy a flottát? Akár meg is nevezhetné néhány népszerű orosz tábornokot, vagy tengernagyot, akik előkészítik a hadműveleteket.

Bob eleinte bátoritanul, körültekintően fejté ki cikkeit, a valószínűség okáért pedig konsztantinopolyi, lisszaboni és más „jól értesült” személyekre hivatkozott. S különös: minél több rágalom volt a szovjetellenes kirovatásban, annál bőkezűbben jizették cikkeit.

Egy szovjet folyóiratban elbeszélésre bukkant, amely Mikluhe Maklájról, a kiváló, multszázadbeli orosz úttörő szölt. Erre írt valamit arról, hogy Oroszországban széles propagandakampányt indítottak Uj-Guinea elfoglalásának előkészítésére. E cikkért már nem megvetendő jutalmat kapott.

Kezdett jól menni neki. A dollárjait már nem is tudta számon tartani, gépkocsit vásárolt, új lakásba költözött, a drága szanatóriumából hazatérő felesége számára villát bérlet a tengerparton. Bankettre és diplomáciai fogadásokra hívták,

egy sereg támogatóra lett szert a külügyminisztériumban és barátságosan köszöntötték egyes szenátorok.

Bob nem kimélte magát. Tolla csak úgy ontotta a különböző pletykákat, rágalmatokat. Kijelentette a háború elkerülhetetlenségéről, osztorozta a haladó szervezeteit, kitűnően kiszámolta a lapját pénzelő üzletemberek hangulatát.

Egy nap Archibald barátja visszatért a déli államokból.

— Halló, mit írogatsz, öreg fiú — nyitott be hozzá. — Nincs egy jó témád számomra?

— Aligha tetszenének neked az én témáim, Bob. Cikksorozat írok a négerek helyzetéről a déli államokban tapasztaltak alapján.

— Ez az áru mostanában kiment a divatból.

— De a kétél és a szurok annál kevésbé! Láttam néhány lincselést!... Mit érnek ezek után a mi régi beszélgetéseink a „demokráciáról”.

— Hóhó! Ugy beszélsz, mint valami kommunista! — jegyezte meg Bob csodálkozva. — Vesszélys gondolataid vannak, Archie barátom!

— Jól tudod, hogy nem vagyok kommunista. Csak gyűlölöm a fasisztákat, bárhova valók.

— Helyes, helyes ne veszekedjünk. Inkább mond meg, mi a véleményed legutóbbi cikkeimről?

Archibald szégyellte, hova juttat el régi egyetemi barátja. Elhatározta, gunyt úz belőle:

— Hallottad, hogy a Szovjetunió rövidesen hadikikötőt épít a Déli Sark jegén?

Bob orra szimatolni kezdte a szenációt:

— Honnan tudod?

— Nos, egy brazilaitól!

Bob elrohant, arcán olyan vad dűsz kifejezéssel, aki nyulat kerget és medvét lö. Archie pedig másnap a reggeli kávé mellett olvashatta:

„Egy semleges újságíró a Déli Sarkról Rio De Janerioba érkezett és közölte egy braziliai hajóskapitánytól szerzett értesülést. A kapitány szerint holland cetvadászok a jégtáblák között oroszul beszélő búvárra akadtak, aki elmondta, az oroszok a Déli Sark elfoglalására készülnek. E célból a Moszkva folyón és mellékágán, a mélyvízű Neglinka meszéből nagyszámú és mennyiségű cirkáló és repülőgépanyahajót vontak össze.

A Neglinkát, ezt a létező folyót, eddig gondosan elrejtették az egyik moszkvai utca alatt, pedig a Volgánál is jelentősebb víziút. A bolsevikok — vallotta a búvár eskü alatt — harminc éve az összes térképről kitörölték ennek a folyónak meg a nevét is.

E tényekkel — tekintélyes megfigyelők szerint — összefüggnek azok a jelentések, amelyek beszámolnak a Szovjetunió legmagasabb hegyein, a Vorobjonhalmokon lejátszóó eseményekről. E hegyeken kiváló állatszelióidok gyors iramban rozmárokat és fokákat tanítanak be a bolsevikok új, titkos fegyverének kezelésére. Az idomított állatok valószínűleg emiatt nem lépnek fel már két hónapja az orosz cirkuszokban. Mindez egyre növekvő, kétségtelen háborús veszéllyel társul.

A szenációs tudósítás megjelenése után a lap Bobbal a régi-nél sokkal kedvezőbb feltételek mellett új szerződést kötött. Ugyanakkor Archibald szerződését felbontották.

— Lapunknál hagyomány az abszolút véleményszabadság — mondta Archibald a rúzsásarcú szerkesztő. — De a maga cikkei a négerkérdésről, kellemetlen halást váltottak ki. Sajnálom, hogy el kell válnom magától.

— Elszámítottad magad, öregem — kísérelte meg Bob a vigasztalást, amikor kijöttek a szerkesztő szobájából. — Cikkeid megvadtították a huskaszerviz vezetőjét, aki a déli államokban vásárolja fel a marhát. A trószát hirdet lapunkban, így aztán... Nos ne csüggedj! Még rendbe hozhatod a szénát, ha te is ráfejszel az orosz kérdésre. Engem nem zavarnál vele, mert ez az aranybánya kiaknázhatalan.

— Köszönöm a nagylelkűségedet — mosolygott Archibald keserűen. — Egyébként, hallottad, hogy az orosz csillagászok új csillagot fedeztek fel a Nagy Medve közelében?

Bob agyában hirtelen bonyolult folyamat indult meg.

— Ugy, csillag? Eszerint lehet feltételezhető hogy... Remek!

Archie megvetően nézett elvágatalt barátja után...

Néhány nappal később pedig az Amerikaiellenes Bizottság tagjaival nézett farkasszemel. A szigorú férfiak között, akik majd felnyársalták tekintetükkel ott ül nagyszúrú barátja is. Bob megköszönte a torkát, újával Archibaldra bökött és harsány hangon mondta:

— Ennek az embernek a gondolatai veszélyesek Amerikára nézve!...

93 százalékos Hajdú vármegye mélyszántási eredménye

Eddig befutott jelentések szerint 8 községben már teljesen elvégezték a mélyszántást. Debrecen 93 százalékosan tett eleget kötelezettségének. De már erősen megközelítik a 100 százalékosot, Borszormény, Szoboszló, Földes, Szovát, Tetétlen, Püspökladány, Nánás, Kaba, Tiszacsécsge, Nádudvar és Egyek is. Lemerdás csak Hajdúhadházon és Balmazújvárosban van. Az előbbi 72, az utóbbi 58 százalékosan tart a mélyszántásban. Hajdúhadháza a DEFOSZ vezetők utasítására 30 fogatot és négy traktort küldtek a mélyszántás ütemének meggyorsítására.

Példát mutattak a mélyszántásban a debreceni DEFOSZ vezetők

Hajdúhadházon az utóbbi időben igen erős hanyatlás mutatkozott a mélyszántás végzéseiben. Egyes területeken a szántást egyáltalán el sem kezdték a kulákok azzal a hamis érveléssel, hogy sem az idő nem kedvező, sem a talaj nem alkalmas a megművelésre.

Ma este lesz

az Oszipov-zenekar debreceni hangversenye

Valóságos diadalút az Oszipov zenekar magyarországi hangversenysorozata. A zenekar ma Debrecenbe érkezik és este hangversenyt ad. Az orosz népi muzsika leghívebb tolmácsolói az Oszipov-együttes tagjai, akik évszázados ősi népi hangszereken szólaltatják meg a legszebb orosz népdalokat. Műsorukon találjuk a klasszikus orosz szerzők darabjait is. Csajkovszkij, Rimszkij Korzakov-műveket is hallani fogunk az Oszipov-zenekar előadásában.

A kitűnő együttes értékét csak növelik a szolisták, Lidia

Tegnapelőtt aztán megelénkült a határ. De nem közömbös az sem, hogyan. A debreceni DEFOSZ vezetők mentek ki Hajdúhadháza kizsántsra és tudományt szerelve a kulák híresztelésekről saját maguk állítottak oda az eke szarva mellé, hogy megmutassák, a terület jó, az idő is kedvező a mélyszántás elvégzésére, csak a kuláknak nem, akik minden módot megragadnak arra, hogy a mélyszántást elszabotálják.

Kovács József, Neorsits József DEFOSZ vezetők és Juhász József a Mezőgazdasági Igazgatóságtól derekas munkát végeztek. A határ több pontjáról összerögződtek az emberek és lelkes ünneplésben részesítették őket. Ők pedig kicsit megzavarta a munkában rövid beszédben világították meg a helyzetet, kihangsúlyozva, hogy minden kulákréhmirt a valóság tenyei cáfolnak meg. A föld, amit most felszántottak, tavaszra a dolgozó népek fog kenyeret teremni.

Karácsonyi Hírek

vásárcsok

A közeledő karácsonyi ünnepekre való tekintettel a Vásárosz NV elhatározta, hogy a falu lakossága részére helybe viszi az ipari dolgozók által előállított iparcikkeket ezért december 12 és 23 közötti időben felkeresi a vidéki városokat és községeket. A Vásárosz NV szátraiban kaphatók lesznek textil, méterárúk, kötött-szövöttárúk, cipők, bakancsok, gumicsizmák, férfiruhák és kabátok, szövet- és gyémánt, szaloncukor, cukorka, bazár- és játékarúk, zománcdények.

A rendkívül vásárokat Debrecen környékén és a Tiszántúlon az alábbi időpontokban és helyen tartják:

December 12-én: Vásárosnamény, 13-án: Rakamaz, 14-én: Dobóbrád, Tiszaluc, 15-én: Mándok, 16-án: Tiszaföldvár, Nyírmada, 19-én: Tiszafüred, 20-án: Gyoma, Battonya, Kaba, 21-én: Békés, Békéscsaba, Füzesgyarmat, 22-én: Berettyóújfalú, 23-án Hajdúnánás.

ITT A VIRGINIA

A Dohányjövédék karácsonyra meglepetést hozott a dohányosoknak: megjelent az illatos Virginia, egy darab ára 24 fillér. Piacra dobta ezenkívül izléses alumíniumdobozban a 6 forintos mintacsomagot. Ebben 6 forint 90 fillér értékű különböző minőségű cigarettákat árusítanak.

Leszállították a kitűnő minőségű szovjet és bolgár cigaretták árát is. A legnagyobb árleszállítás a hosszú szópokával ellátott szovjet Papiroszánál, ennek darabja az eddigi 70 fillér helyett 12 fillér lesz. A Szever és Metro 30 fillér helyett 29, s új fajtákat megjelent a magyar piacon az 50 filleres Trojka, Moszkva és Kaukáz és a 25 filleres Csajka és Asztra. A bolgár cigaretták közül a Lux új ára 40 fillér — eddigi 70 volt —, a Lyon 60 helyett 24 fillér, az Arda, Rodope és Orient 50 helyett 30, a Monopol pedig 40 helyett 24. Új bolgár cigarettát is árusítanak, a 40 filleres Bulgáriát.

AZ OLVASÓ IRIJA

Vasárnaponként megjelenő természettudományos cikksorozatunkkal igen nagy érdeklődés kísérte az olvasók részéről. Ezt bizonyítja a számos hozzászólás, kérdés, mely több és több természettudományos vonatkozású cikk közlését kéri.

Vasárnap számunkban megjelent „Levegő óceánja” című cikkünkhez érkezett hozzászólás közül kiemelkedik dr. Berényi Dénes egyetemi tanár, a neves debreceni meteorológus hozzászólása, aki többek között ezeket állapítja meg: „A légkör magassága 10.000-11.000 kilométer és a sarki lény legmagasabb jelenségeit ebben a magasságban észlelték. A sztratoszféra létrejött teljesen független az ózonszféra és a sztratoszféra egyszerűen az a határreteg, ameddig a troposzféra vízszintes és függőleges keverőmozgásai felhatolnak. Az ózonszféra súlypontja 35-40 kilométer körül van és itt pozitív hőmérsékletnek kell lennie. A hanghullámok visszahajolnak a föld felé és ez így pont feletti hőmérséklet nélkül nem volna lehetséges. A Heaviside-retegen kívül a tudomány még több réteget is ismer. Ennek a rétegnek a magasságában a légkör a feltevések szerint túlnyomórészt nitrogénből áll és azonkívül kevés héliumot tartalmaz. Hidrogén az 500 kilométer feletti légkörben található.

Orómmal adunk helyet Berényi professzor fenti megállapításainak, amint a jövőben is készséggel bocsátunk teret e cikksorozatunkkal kapcsolatos hozzászólásoknak.

A „DEBRECZEN” apróhirdetési eredményesek!

A „Sztalingrádi csata”

„Szikla áll a Volga mentén”. Ezzel a népszerű régi orosz dalal kezdődik a sztalingrádi csatáról készült művészeti dokumentum film, amelyet a magyar mozikk Sztálin születésnapján mutatnak be ünnepélyesen. Ez a dal újra és újra fölhangzik. Ilyen közzirt volt Sztálingrád is, amelyen 1942. őszén megtörték a német támadások hullámai. A sztalingrádi győzelem a hadviselés művészetének koronája. A háború e döntőfordulatának híre bejárta az egész világot, reményt öntött az elnyomott népek szívébe és reménytelélt a fasiszták között, Sztálingrád jelképe a szovjet nép állhatatosságának, újabb bizonyítéka az elenjáró szovjet haditudományának. Diadal a zseniális sztálini stratégiának, a nagy hadvezér bölcs előrelátásának, a nézőt lenyűgözi az események drámaisága, nem tudja tekintetét elvenni a vászorról, ahol Sztálin, a nagy hadvezér (Dikij mesteri alakításában) változatosan felépített jelenetekben a tőrkep fölé hajolva figyelmesen tanulmányozza a nagy ütközet színlapját. Feszült légkörben folyik le szemünk előtt az a moszkvai táncszínház, amelyen Sztálin, Molotov, Churchill és Harrimant vettek részt. A szövetségesek ezen a megbeszéltelen megaladják ünnepélyes ígértékét a második front megnyitására 1942-ben, ami — mint Sztálin mondja — újabb tizezrek véradózatát vonja maga után. A Kroml Sztálin innen irányította a nagy csatákat.

A „Sztalingrádi csata” a szovjet filmművészet újabb fáklyavívője. A debreceni Víg Film-színház dec. 21-én mutatja be ezt a grandiózus filmet.

Változások az ügyvédi névjegyzékben. A Debreceni Ügyvédi Kamara körhírére teszi, hogy dr. Deák Sándor ügyvédet, volt népfőügy-zhelyettesét az ügyvédek névjegyzékébe bejegyezte azzal a korlátozással, hogy 1952 július 1-ig a debreceni népbíróság és államügyészség előtt nem járhat el, ügyfeleket nem képviselhet. Az ügyvédek névjegyzékéből törölte dr. Bárdos Jakab és dr. Révész Géza ügyvédek a Budapesti Ügyvédi Kamarába történt átvezetés folytán. Birkóka való kinevezés után önkéntes lemondás folytán törölte az ügyvédek névjegyzékéből dr. Erdős Imre, dr. Takács József, dr. Hegedűs László ügyvédek. Dr. Erdős Imre irodája gondnoka dr. Kiss István, Takács József dr. Rábold Elek, Hegedűs László dr. Hajdú János. Önkéntes lemondás folytán törölte az ügyvédek névjegyzékéből dr. Lengyel Miklós ügyvédet, irodagondnoka dr. Barabás Ernő. Tagdíj nem fizetés miatt törölte dr. Domokos Jenő hajdúszoboszlói ügyvédet, ismeretlen helyre költözés folytán dr. Maar Gyula komádi ügyvédet. Dr. Rábold Elek debreceni ügyvéd irodáját Abaújszántóra helyezte át. Dr. Lévy Zoltán debreceni ügyvédet betegségére miatt 1950 május 31-ig, hat hónapra az ügyvédi gyakorlatról felüggesztette a Kamara.

A langyos időjárás következtében Somogyfaluban kivrágzott egy almafa. A rendkívül természeti túleménynek esodájára járnak. — Ritkaság Magyarországon, hogy szabadban lévő fa decemberben virágozzék.

Szatmár megye is befejezte a mélyszántást. A határidő közeledtével a dolgozó parasztság minden eddiginél nagyobb lendülettel végzi a mélyszántás munkáját ország-szerte. Legújabbban Szatmár-Bereg megye jelentette a mélyszántás befejezését. Csanád megye 99,6 százalékos teljesítményével szintén rövidesen befejezi a mélyszántási munkát. Tolna megyében a munka fokozásával csökkentették ugyan a lemaradást és már 96 százalékosan tartanak, de még egyes helyeken érvényesül a kulákok befolyása és itt az eredmény is gyengébb. Ezekben a helyeken még a kukoricaszárát sem takarították be teljesen. Ahol a népnevelők jól dolgoztak, az elmult héten mintegy 15 százalékkal szántottak többet a dolgozó paraszok, mint az előző héten.

Ma reggel 8 órakor DEFOSZ-aktívák. A debreceni DEFOSZ-szervezet Kossuth-utcai székházában ma reggel a megye összes DEFOSZ-vezetői részvételével összevont aktívá ülés lesz, melyen a mezőgazdaság legaktuálisabb kérdéseiről, a mélyszántásról és emellett a Szabad Föld Téli Esték rendezéséről lesz szó.

A városi Szociális Otthonban az otthon kullúrcsoportja igen jól sikerült előadást rendezett a gondozottak szórakoztatására. Molnár Györgyné, Kardos Róza, Palotai Matild, Ruzsnayk Mihályné, Jakab Gyula, Kozák Gyula, Csutorás Odón, Csáki Ferenc és Vásárhelyi József kellemes órákat szerzett a hallgatóságának. Az egyes számokat Perc Béla konferálta be. Az előadás keretében Huszár István tartott politikai beszámolót.

APOLLO

Szerdán utoljára „Z 8-as” találmány

VIG FILMSZÍNHÁZ

Szerdán utoljára Hétfőn 4, 6, 8 órakor.

Szabóné

METEOR

Szerdán utoljára

Hétfőn: 4, 6, 8 órakor

Táncosnő

A szerelem és a fiatalság filmje

3050 százalékos teljesítmény

Szombaton Baranyai András, a győri vagongyár esztergályosa 2815 százalékos teljesítményt ért el. Baranyai egyszerre három egységre álló esztergápadon dolgozott a következő munkamegosztással: A középső gépen az elektromos tergoncákhoz szükséges fogaskorszort készítette, a két szélső gépen darukitámaszoló hüvelyek készülték. A középső gépen a finom munkával murkaidejének minden másodpercét kihasználva, végezte munkáját, míg a két szélső gépet reggel beállította a nagyló munkához és két ipari tanuló felügyelete bízta. Az ipari tanuló Baranyai kezébe adta a munkadarabot, míg ő a gép befogó fejébe helyezte, majd elindította a gépet s a szükséges műveket gyorsított válasszal elvégezte. Amíg a középső

gép forgott, időnként meglekintette a két szélső gép munkáját. Horváth Ede a győri vagongyár esztergályosa hétfőn 3050 százalékos páratlan csúcseredményt ért el. Horváth egyszerre két gépen esztergályozta a gépkocsihoz szükséges első féltégeket. — A 820 mm-es murkadarabokat az automalagépen nagyolja le, míg a csúcspadon a finom simító munkát végzi, a méreteinek megfelelő pontossággal. Mellette egy ipari tanuló és egy segédmunkás dolgozik. A munkások sztahanovista módra való megszervezése nagymértékben megkíméli dolgozóink munkáját és lehetővé teszi, hogy Horváth Ede és Baranyai Andráséhoz hasonlóan az üzemekben a munkateljesítmény terén általános színvonalemelkedést érhessünk el.

Ujabb bűncselekmények derültek ki a vérengző Horthy-ezredesre

A debreceni népbíróság dr. Cséke Béla tanácsa most tárgyalta újból a kegyetlenségéről és embertelen vérengzéséről hírhedt Muzsai Ferenc Horthy-ezredes háborús és népellenes bűnügyét. Muzsai 1937-től kezdve 1945-ig a nyiregyházi 12. gyalogezred parancsnoka volt és úgy „békében”, mint a háború alatt válogatott kegyetlenséggel gyötörte a honvédeket. Több alkalommal sajátkezűleg végzett ki és

koncolt fel több honvédet, akik a fronton szembeszálltak az esztelen háborúval, annak folytatásával. — Géppisztolyal kergette a visszavonulókat előre a katonákat, többeket le is terített. A népbíróság az újabb vádak alapján is több tanút hallgatott ki, majd a tárgyalást elnapolta, miután az államügyészség a bizonyítás kiegészítése folytán az iratokat visszakérte.

J. V. SZTALIN MŰVEI ELSŐ KÖTETENEK MÁSODIK KIADÁSA

a napokban jelent meg és máris igen nagy számban vásárolták meg azok, akik az első kiadás előjegyzéséből kimaradtak. Mint az első kiadásnál, a Szikra

a második kiadásnál is biztosítja az előjegyzők részére a további 15 kötet beszerzését.

Kapható a Szikra Könyvkiadó debreceni fiókjánál.

— Ha nem veszel toto szelvényt nem is nyerhetsz.

